

Østrig

Det følgende afsnit indeholder oplysninger om de almindelige domstole i civile sager og straffesager i Østrig.

Almindelige domstole – indledning

De almindelige domstole er organiseret i fire niveauer. P.t. (september 2019) er følgende domstole ansvarlige for at dømme i retssager:

115 distriktsretter (Bezirksgerichte)

20 delstatsretter (Landesgerichte)

4 appelretter (Oberlandsgerichte)

Højesteret (Oberster Gerichtshof)

Siden begyndelsen af 2013 er antallet af distriktsretter gradvist blevet begrænset til 116 (siden 1. juli 2014) ved sammenlægninger af distriktsretter i delstaterne Oberösterreich, Niederösterreich og Steiermark. Efter yderligere ændringer af strukturen for distriktsretterne i andet halvår af 2017, i 2018 og i 2019, er deres antal blevet reduceret med tre.

Følgende anklagemyndigheder beskytter offentlighedens interesser:

16 statsadvokaturer (Staatsanwaltschaften)

Central statsadvokatur for retsforfølgelse af økonomisk kriminalitet og korruption (Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption)

4 overstatsadvokaturer (Oberstaatsanwaltschaften)

Rigsadvokaturen (Generalprokurator)

Endelig er der 28 fængsler, som har ansvaret for at **fuldbyrde domme om frihedsstraf**.

A. Domstolsorganisation: Det civile retlige og det strafferetlige system

Twister behandles i første omgang af enten distrikts- eller delstatsretterne. På det civile retlige område er retternes kompetence i princippet afgrænset i henhold til sagens art. På alle andre områder er deres kompetence afgrænset i henhold til værdien af sagens genstand (kompetencerne afhænger af tvistens værdi). Sagens art går altid forud for værdien.

I straffesager afgrænses retternes kompetence efter strafferammen for den forbrydelse, der er rejst tiltale for.

Distriktsretterne (første niveau)

Distriktsretterne er retter i første instans. De behandler:

civilretlige sager **med en værdi på op til 15 000 EUR** (kompetencen afhænger af tvistens værdi)

visse typer af sager (uafhængigt af kravets størrelse), navnlig familie-, leje- og fogedsager (kompetencer i henhold til sagens art)

visse **straffesager**, hvor straffen ikke overstiger en bøde, en bøde med en fængselsstraf på op til ét år eller alene en fængselsstraf på op til ét år (f.eks. uagtsom legemsbeskadigelse eller tyveri).

Delstatsretter og retter i første instans (andet niveau)

Delstatsretterne (i straffesager) og retterne i første instans (i civile sager) behandler:

i første instans alle retssager, der ikke er henlagt til distriktsretterne. Derudover henhører sager i forbindelse med lovgivningen om ansvar for atomskader, offentligt retligt erstatningsansvar, databeskyttelse samt sager om konkurrence og intellektuel ejendomsret under deres kompetence.

I **anden instans** appeller af distriktsretternes afgørelser.

Appelretter og retter i anden instans (Gerichtshöfe zweiter Instanz) (tredje niveau)

Disse retter udgør tredje niveau på organisationsplanen. De er beliggende i Wien (for Wien, Niederösterreich og Burgenland), Graz (for Steiermark og Kärnten), Linz (for Oberösterreich og Salzburg) og Innsbruck (for Tirol og Vorarlberg).

Disse retter fungerer i **civile sager og straffesager altid som appeldomstole** (i anden instans).

Desuden spiller de en særlig rolle i **retsforvaltningen** (Justizverwaltung). Præsidenten for appelretten, henholdsvis for retten i anden instans, leder justitsforvaltningen for alle de retter, der ligger i dennes retskreds. Under udøvelse af denne funktion er han udelukkende underlagt justitsministeren.

Højesteret (fjerde niveau)

Højesteret (Oberster Gerichtshof) i Wien er **øverste instans i civile sager og straffesager**. Sammen med forfatningsdomstolen (Verfassungsgericht) og forvaltningsdomstolen (Verwaltungsgericht) betegnes den som højesteret. Det betyder, at dens afgørelser ikke kan appelleres på nationalt plan.

Højesterets praksis er afgørende for **den ensartede anvendelse af lovgivningen** på hele forbundsstaten Østrigs område.

Selv om de underordnede domstole ikke er retligt forpligtet til at følge dens afgørelser, bruger de normalt højesterets praksis som rettesnor.

B. Det civile retlige system

Det civile retlige system er opdelt i almindelige civile sager, arbejdsretlige sager, handelsretlige sager og voldgiftssager.

Under den almindelige civilproces hører privatretlige sager, der ikke henhører under handelsretternes eller arbejdsretternes kompetence, eller som behandles af voldgiftsretter.

C. Appelsystemet**C.1. Appel i civile sager**

I **almindelige civile sager** er der som udgangspunkt to instanser, der hver især kan bestå af tre trin. Twister behandles i første omgang af enten distrikts- eller delstatsretterne.

Hvis første instans er distriktsretten, skal en appelsag føres ved retten i første instans (Gerichtshof erster Instanz). I så fald træffes afgørelsen af et appelkammer.

Hvis første instans er retten i første instans, skal appelsagen føres ved retten i anden instans (Gerichtshof zweiter Instanz), hvor et appelkammer i anden instans træffer afgørelsen.

Retterne i anden instans skal kun **prøve afgørelser** fra første instans. De tager i princippet kun stilling til sagen på grundlag af de påstande, der var nedlagt ved afslutningen af den mundtlige forhandling i første instans og de faktiske omstændigheder, der forelå på dette tidspunkt. Retterne i anden instans kan selv

afgøre sagen (dvs. stadfæste eller ændre afgørelsen). I dette øjemed kan de – inden for rammerne af de påstande og anbringender, der var fremsat i første instans – helt eller delvis genoptage eller supplere retsforhandlingerne eller ophæve afgørelsen fra første instans og hjemvise sagen til fornyet behandling eller forkaste appellen.

Hvis der er tale om retlige spørgsmål af principiel betydning, kan sagen indbringes for højesteret.

I denne fase tager Højesteret kun stilling til retlige spørgsmål, og dens afgørelse er derfor bundet af de faktiske omstændigheder, der allerede er fastlagt. Den efterprøver således kun den afgørelse, der er truffet på dette grundlag, eller påpeger ugyldighedsgrunde og i begrænset omfang formelle fejl ved de forudgående procedurer. Højesteret virker ikke kun som kassationsdomstol. Den kan også selv afgøre en sag (stadfæste eller ændre), ophæve de hidtidige afgørelser og hjemvise sagen til fornyet behandling eller forkaste appellen.

I første instans behandles sagerne stort set af en enkelt dommer (ved tvister med en værdi på over 100 000 EUR kan en af sagens parter anmode om behandling af tre dommere). I anden instans behandles sagerne af et kollegium på tre dommere og ved højesteret på fem dommere. Hvis der er tale om et retligt spørgsmål af principiel betydning (f.eks. ændring af fast retspraksis), udvides dommerkollegiet til elleve dommere.

C.2. Appel i straffesager

I strafferetssager er der to trin.

Hvis retten i første instans er en distriktsret, kan der appelleres:

mod afgørelsens gyldighed

mod afgørelsen om skyldsspørgsmålet og mod strafudmålingen.

Afgørelsen træffes af et panel på tre dommere ved den kompetente delstatsret.

Hvis afgørelsen træffes af delstatsretten i første instans med en enkelt dommer (ved alle straffelovsovertrædelser og forseelser (f.eks. mened) med en straf ramme på op til fem år), kan der appelleres:

mod afgørelsens gyldighed

mod afgørelsen om skyldsspørgsmålet og mod strafudmålingen.

Afgørelsen træffes af et panel på tre dommere ved den kompetente appelret.

Hvis delstatsretten i første instans består af en domsmandsret (Schöffengericht) eller et nævningeting (Geschworenengericht), skal et annullationssøgsmål indgives til højesteret. Hvis appellen vedrører strafudmålingen, træffes afgørelsen af den kompetente appelret.

D. Retsmidler mod trufne afgørelser

I **almindelige civile sager** kan afgørelser afsagt i første instans appelleres. Man kan i alle sager appellere afgørelser med påstand om ugyldighed eller urigtig retlig bedømmelse. Dette retsmiddel kan under alle omstændigheder anvendes, hvis der nedlægges påstand om ugyldighed eller urigtig retlig bedømmelse på bestemte områder i tvister med en værdi på over 2 700 EUR også under henvisning til formelle fejl eller fejlagtig bedømmelse af sagens faktiske omstændigheder.

Afgørelser, der er truffet i anden instans, kan anfægtes i form af en revisionsappel. Denne form for appel til højesteret er dog – afhængigt af det relevante retsområde – underlagt forskellige begrænsninger. I princippet afgør højesteret kun retsspørgsmål af væsentlig betydning. Det er således en betingelse for indbringelse af sagen for højesteret, at der foreligger et omtvistet retsspørgsmål. Uafhængigt af dette kan afgørelser truffet i anden instans i visse sager i teorien ikke appelleres, hvis tvisten omhandler et beløb under 5 000 EUR. I øvrigt skal en revisionsappel til højesteret også godkendes af andeninstansen (enten direkte eller ved en ny ansøgning), hvis tvisten omhandler et beløb under 30 000 EUR.

E. Retsdatabaser

Websitet for det [østrigske retsvæsen](#) indeholder generelle oplysninger om retssystemet.

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, der er gratis adgang til det østrigske retsvæsens website.

Relevante links

[Domstolenes kompetence - Østrig](#)

Sidste opdatering: 14/10/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.